

HERMAN JANSEN REAGEERT.....

Beste Frits,

Hoeveel van welk talent heb je nodig om een toiletput in een museum te hangen en te verkondigen dat dit kunst is? Een vlotte babbel zal je daarbij zeker niet in de weg zitten. Het is daarentegen de vraag of je daarvoor ook goed moet kunnen tekenen. Nu weten we dat Duchamp dat wel degelijk kon, maar Vincent van Gogh bij voorbeeld weer helemaal niet. Toen hij begon tenminste. Gewapend met dit inzicht maakt ieder die een poging waagt om als kunstenaar uit de kast te komen kans op succes. Ikzelf kwam op dat idee toen ik een groot modern olieverfschilderij ging maken. De nadruk ligt op het woord modern! Een gekneed Ludgeriaan laat het sanitair en het riool achter zich en grijpt naar het penseel. Het mocht, nee het moest wel aansluiten bij de geest van die tijd. Modern dus. Postmodern kwam later. Hoe dan ook, het leek in ieder geval nergens naar. Ik was druk in de weer toen de bel ging. Mijn buurman van de overkant had staan gluren naar wat ik deed en wilde het nu(!) hebben. Wat het moest kosten. Ik vroeg meteen veel. En dat is zo gebeven. Ik had toen al begrepen dat mensen een duur schilderij beter vinden dan een goedkoop. Voor een modern schilderij hoef je trouwens ook niet goed te kunnen tekenen. Al doende leer je dat natuurlijk wel, zeg maar ondanks jezelf. Zelfs Van Gogh kon het uiteindelijk aardig. Maar wat minstens zo belangrijk is is het verhaal wat je erbij vertelt. Om te beginnen een verhaal bij het werk zelf, wat het verklaart. Schrijnend en recent is bijv. het kunstwerk van Tinkebell, haar sterilisatie (!) wat het verhaal moet vertellen van een dreigende honger-oorlog, omdat 't fosfaat binnenkort op is. Andere varianten zijn een begeleidend verhaal van een dramatisch leven (Herman Brood) of een moeilijke jeugd (Bacon).

Op het gevaar af te verzanden in de zoveelste spraakverwarring over het verschijnsel kunst moet ik toch een tweede hoofdader van kunstproducties noemen. Dat is die welke voortkomt uit de behoefte om iets moois te maken. Wat hier ontstaat is wat het grote publiek pas echt kunst noemt, vooral als het maakwerk herkenbaar is. Een minderheid heeft in de loop van de vorige eeuw beter opgelet en kan ook volledig abstract werk waarderen. Maar ook voor hen blijft het belangrijk dat je op een of andere manier van vakmanschap

blijk kunt geven. Als je bij voorbeeld een doek met alleen een cirkel erop aan de man wilt brengen wordt je eerder serieus genomen als je kunt zeggen dat je een degelijke opleiding hebt genoten. En Frits, je hebt die les ook geleerd: als je nauwelijks talent hebt, zorg dan wel dat je een diploma haalt. Toen ikzelf zei dat ik les had gehad van frater Olaf maakte dat gek genoeg weinig indruk. Proeven van bekwaamheid werkten gelukkig wel. Zoals redelijk gelijkende portretten.

(www.hermanjansen.nl)

Maar ook hier geldt: hoe abstracter het werk hoe belangrijker het bijbehorende verhaal. In mijn geval kan dat verhaal kort zijn omdat veel van mijn voorstellingen balanceren op de grens van figuratie en abstractie. Mijn bedoeling is dat ze mijn ervaring weerspiegelen dat de hoedanigheid van de dingen en de betekenis van de gebeurtenissen zich ontvouwen in de

loop van de tijd. De werkelijkheid geeft zich niet in een keer prijs. Het is alsof er steeds een schil afvalt, waarachter een nieuwe werkelijkheid blijkt schuil te gaan. In mijn schilderijen probeer ik dit ontstaansproces weer te geven. De voorstelling is nog niet af. Er blijven delen verhuld en wat al wel herkenbaar is kan vaak nog verder worden uitgewerkt.

Je zult het met me eens zijn, dat dit ook het verhaal is van ons kwekelingen van toen. Jongens waren we (dank je Nescio). Niet alles was toen al zichtbaar. Er moest nog gegroeid worden.

Herman Jansen